

Chambre des Représentants

SESSION 1981-1982

11 MAI 1982

PROJET DE LOI

modifiant certaines dispositions des lois sur l'enseignement primaire, coordonnées par l'arrêté royal du 20 août 1957

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'EDUCATION, DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE
ET DE LA CULTURE (1)

PAR M. PIOT

MESDAMES, MESSIEURS,

Le présent projet de loi, déposé initialement à la Chambre en janvier 1980 (Doc. Chambre n° 440/1, 1979-1980), a été adopté à l'unanimité par celle-ci, dans sa première version, le 18 décembre 1980. Après l'avoir amendé, le Sénat l'a adopté le 17 février 1982, par 97 voix et 47 abstentions.

Votre Commission a procédé à l'examen approfondi de ce texte amendé, en ses réunions des 16 et 30 mars 1982.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Ramaekers.

A. — Membres : M. Breyne, Mme Demeester-De Meyer, MM. Detremmerie, Th. Kelchtermans, Liénard, Moors, Piot. — MM. Baldewijns, Delizée, Y. Harmegnies, Laridon, Ramaekers, Van Gompel, Ylieff. — MM. Barzin, Beysen, Bonnel, D'hondt, Klein, Taelman. — MM. Kuijpers, Vansteenkiste. — Mme Boniface-Delobe.

B. — Suppléants : Mme Boeraeve-Derycke, MM. Dupré, Gehlen, Lernoux, Swaelen, Tant, Van Rompaey, Van Wambeke. — MM. M. Colla, Collart, Collignon, De Loor, Guillaume, Hostekint, Mottard, Sleenckx. — MM. De Groot, Heughebaert, L. Michel, Mundeleer, Petitjean, Pierard, Mme Van den Poel-Welkenhuysen. — MM. Somers, Verniers, Vervaeet. — MM. Clerfayt, Risopoulos.

Voir :

105 (1981-1982) :

- N° 1 : Projet amendé par le Sénat.
- Nos 2 à 4 : Amendements.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1981-1982

11 MEI 1982

WETSONTWERP

tot wijziging van sommige bepalingen van de wetten op het lager onderwijs, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 20 augustus 1957

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE OPVOEDING, HET WETENSCHAPSBELEID
EN DE CULTUUR (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER PIOT

DAMES EN HEREN,

Het onderhavige wetsontwerp, oorspronkelijk ingediend in de Kamer in januari 1980 (Stuk Kamer n° 440/1, 1979-1980) werd in zijn eerste versie op 18 december 1980 eenparig door de Kamer aangenomen. De Senaat heeft het op 17 februari 1982 in gewijzigde vorm goedgekeurd met 97 stemmen en 47 onthoudingen.

Uw Commissie heeft deze geamendeerde tekst uitvoerig besproken in haar zittingen van 16 en 30 maart 1982.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Ramaekers.

A. — Leden : de heer Breyne, Mevr. Demeester-De Meyer, de heren Detremmerie, Th. Kelchtermans, Liénard, Moors, Piot. — de heren Baldewijns, Delizée, Y. Harmegnies, Laridon, Ramaekers, Van Gompel, Ylieff. — de heren Barzin, Beysen, Bonnel, D'hondt, Klein, Taelman. — de heren Kuijpers, Vansteenkiste. — Mevr. Boniface-Delobe.

B. — Plaatsvervangers : Mevr. Boeraeve-Derycke, de heren Dupré, Gehlen, Lernoux, Swaelen, Tant, Van Rompaey, Van Wambeke. — de heren M. Colla, Collart, Collignon, De Loor, Guillaume, Hostekint, Mottard, Sleenckx. — de heren De Groot, Heughebaert, L. Michel, Mundeleer, Petitjean, Pierard, Mevr. Van den Poel-Welkenhuysen. — de heren Somers, Verniers, Vervaeet. — de heren Clerfayt, Risopoulos.

Zie :

105 (1981-1982) :

- N° 1 : Ontwerp gewijzigd door de Senaat.
- Nrs 2 tot 4 : Amendementen.

Exposé des Ministres de l'Education nationale

Le Ministre de l'Enseignement (N) rappelle que le projet a pour but de modifier la législation en vue de régulariser la mise en œuvre de l'accord intervenu en 1977 entre le Gouvernement et les représentants des bateliers.

L'intervention de l'Etat dans les frais de pension des enfants en âge scolaire qui étaient confiés à un internat et dont les parents n'avaient pas de résidence fixe était autrefois fonction du revenu des parents. En 1977, il a été convenu que l'Etat interviendrait désormais uniformément et que son intervention serait égale aux deux tiers des frais de pension.

Depuis lors, cette règle est appliquée effectivement par le Gouvernement.

Toutefois, la Cour des comptes a formulé des objections à cet égard et a fait observer que le Gouvernement agissait sans base légale.

C'est afin de créer cette base légale que le Gouvernement a déposé, le 25 janvier 1980, un projet de loi qui prévoit que l'Etat intervient en faveur des enfants de bateliers confiés aux internats de l'Etat, à concurrence des deux tiers des frais de pension dont le montant est fixé par les ministres responsables de l'enseignement (loi du 20 février 1970, art. 3). Pour les enfants confiés à un internat ressortissant à l'enseignement libre ou à l'enseignement officiel subventionné, l'intervention serait « égale à celle qui est allouée, dans les mêmes conditions, pour un enfant placé dans un internat de l'Etat ».

Ce projet a été adopté précédemment par la Chambre mais il a ensuite été amendé par le Sénat. Celui-ci a modifié la formulation de l'article 4 de manière à permettre au Roi de fixer un montant qui tienne mieux compte du montant réel des frais de pension réclamés dans les internats n'appartenant pas au réseau de l'Etat.

Ce projet permet de répondre aux objections de la Cour des comptes, puisque la loi fixera désormais de manière explicite l'intervention de l'Etat dans les frais de pension. Le Gouvernement insiste pour qu'il soit adopté sans délai, car les associations et les écoles de bateliers ont exprimé leur inquiétude au sujet de l'aboutissement du processus législatif.

Le Ministre de l'Education nationale (F) s'associe à ce souhait. Il souligne que le projet fixe le montant de l'intervention de l'Etat aux deux tiers du montant de la pension, étant entendu que, en ce qui concerne les internats de l'Etat, cela signifie les deux tiers du montant fixé par les Ministres, mais que, pour les autres internats, cette intervention pourrait atteindre les deux tiers des frais de pension effectivement payés par les parents. Il est en effet apparu au cours des débats au Sénat que les frais de pension sont plus élevés dans les internats libres que dans les internats de l'Etat, étant donné qu'ils reflètent davantage le coût réel de la pension. En effet, dans les internats de l'Etat, les charges afférentes aux bâtiments, au personnel, etc., sont entièrement supportées par l'Etat et ne sont donc pas reprises dans le calcul des frais de pension.

Le nouvel article 71, deuxième alinéa donne cependant aux ministres la possibilité de fixer un plafond pour le subventionnement. Ils peuvent, le cas échéant, fixer cette intervention au même niveau que pour les internats de l'Etat.

Le Ministre rappelle par ailleurs que les Ministres de l'Education nationale (N et F) de l'époque s'étaient engagés, au cours de la discussion en commission du Sénat, à porter les frais de pension dans les internats de l'Etat pour l'année scolaire 1981-1982, de 21 850 F à 24 797 F pour l'enseignement primaire et de 27 000 F à 30 589 F pour

Uiteenzetting van de Ministers van Nationaal Opvoeding

De Minister van Onderwijs (N) herinnert eraan dat het ontwerp tot doel heeft een wettelijke basis te verschaffen voor de uitvoering van het akkoord dat in 1977 gesloten werd tussen de Regering en de vertegenwoordigers van de binnenschippers.

Voorheen kwam de Staat tussen in het kostgeld van de in een internaat opgenomen schoolplichtige kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben, op grond van het inkomen van de ouders. In 1977 werd overeengekomen dat de Staat op eenvormige wijze zou tussenkomen voor 2/3 van het kostgeld.

Deze regeling werd sindsdien effectief toegepast van regeeringswege.

Het Rekenhof opperde echter bezwaren omdat er tot op heden geen wettelijke basis voor dergelijke regeling bestaat.

Om deze legale basis te verstrekken, diende de Regering op 25 januari 1980 een ontwerp in dat voorziet in een tegemoetkoming voor de schipperskinderen ondergebracht in een rijksinternaat, ten belope van 2/3 van het kostgeld dat door de Ministers verantwoordelijk voor het onderwijs vastgesteld wordt (wet van 20 februari 1970, art. 3). Voor de kinderen die door hun ouders toevertrouwd worden aan een internaat ressorterend onder het vrij of het officieel gesubsidieerd onderwijs, zou de tussenkomst « gelijk (zijn) aan die welke, onder dezelfde voorwaarden, toegekend wordt voor een kind dat opgenomen is in een rijksinternaat ».

Dit ontwerp werd reeds voorheen in de Kamer goedgekeurd. In de Senaat werd het evenwel geamendeerd: een nieuwe formulering van artikel 4 maakt het voor de Koning mogelijk om een bedrag vast te stellen dat meer rekening zou houden met het werkelijk aangerekende kostgeld in de internaten die niet tot het rijksnet behoren.

Dank zij dit ontwerp wordt aan de bezwaren van het Rekenhof tegemoetgekomen, vermits de bijdrage van de Staat in het kostgeld voortaan duidelijk bij wet zal gevestigd zijn. De Regering dringt aan op een spoedige afhandeling van deze aangelegenheid, daar de verenigingen van schippers en de schippersscholen hun ongerustheid terzake tot uiting hebben gebracht.

De Minister van Nationale Opvoeding (F) sluit zich aan bij deze wens. Hij onderstreept dat volgens het ontwerp de tussenkomst van de Staat in elk geval vastgesteld is op 2/3 van het kostgeld, met dien verstande dat, waar zulks voor de rijksinternaten 2/3 betekent van het door de Ministers bepaalde kostgeld, de bijdrage voor de andere internaten 2/3 van het feitelijk door de ouders te betalen kostgeld zou kunnen belopen. Deze tekst resulteert uit de debatten in de Senaat waar geconstateerd werd dat het kostgeld in de vrije internaten hoger ligt dan in de rijksinstellingen, omdat het dichter de werkelijke kosten benadert; in de rijksinternaten worden immers de lasten inzake gebouwen, personeel, e.a., uitsluitend door de Staat gedragen en niet in het kostgeld doorberekend.

Het nieuwe artikel 71, tweede lid, stelt de Ministers echter een sleutel ter hand: zij kunnen een plafond voor subsidiëring bepalen. Desgevallend kunnen zij dus ook deze bijdrage vaststellen op hetzelfde niveau als voor de rijksinternaten.

De Minister (F) herinnert er overigens aan dat de toenmalige Ministers van Nationale Opvoeding (N en F) zich tijdens de bespreking in de Senaatscommissie ertoe verbonden hebben het kostgeld in de rijksinternaten bij het begin van het schooljaar 1981-1982 op te trekken van 21 850 F tot 24 797 F voor het lager onderwijs en van 27 000 F tot

l'enseignement secondaire. Ainsi, les frais de pension dans les internats de l'Etat représenteraient davantage les frais réels. Cette augmentation n'a pas été appliquée en septembre dernier, mais elle le sera en septembre 1982.

Discussion générale

Un membre craint que l'incidence financière de la nouvelle formulation soit trop importante. Il lui semble souhaitable de procéder à une analyse précise des coûts. A son avis, le système proposé entraînera des complications et des retards, étant donné que les Ministres devront prendre deux arrêtés distincts : l'un pour fixer les frais de pension dans les internats de l'Etat, l'autre pour déterminer le montant de l'intervention dans les frais de pension pour les autres internats.

Il s'oppose à ce que des établissements qui remplissent la même fonction bénéficient d'interventions différentes; cela constituerait selon lui une discrimination. La formule initiale, qui avait d'ailleurs permis d'aboutir à un consensus général à la Chambre, lui semble équitable et raisonnable, et il souhaite qu'elle soit rétablie.

Un autre membre insiste sur le caractère urgent de cette matière. En effet, le projet tend à exécuter un accord conclu il y a cinq ans, à la suite d'un conflit interminable. Si le texte était amendé à nouveau, il devrait être retransmis au Sénat, ce qui aggraverait le retard. Le membre estime que le reproche selon lequel le texte actuel serait discriminatoire, n'est pas fondé; au contraire, un sens social réel exige précisément qu'il soit tenu compte de la charge effective que doivent supporter les parents, c'est-à-dire des frais de pension qui leur sont réclamés. Le texte exclut d'autre part toute application abusive, puisque le montant auquel se limitera la subvention de l'Etat sera en tout cas déterminé par le Roi.

Le Ministre (N) rappelle que le nouveau texte n'a suscité aucune opposition au Sénat. Le projet a un caractère nettement social et doit permettre l'application de l'accord de 1977, lequel donnait satisfaction à un groupe qui ne figure certainement pas parmi les privilégiés.

En ce qui concerne les modalités d'application, le Ministre (N) précise que les règles actuelles demeureront applicables pour l'année scolaire en cours, c'est-à-dire que l'Etat liquidera une intervention à concurrence des deux tiers du montant de la pension fixé pour les internats de l'Etat. Quant à l'avenir, il est évident que les Ministres devront, par la force des choses, tenir compte des problèmes budgétaires extrêmement graves auxquels le Gouvernement est confronté. En établissant les budgets pour 1982 et pour 1983, on devra tenir compte des possibilités, que ce soit pour la mise en œuvre du projet tel qu'il avait été adopté par la Chambre ou tel qu'il a été amendé par le Sénat.

Il souligne en outre que le nombre d'établissements et d'enfants concernés est très limité: moins de 900 élèves, répartis dans 4 internats de l'Etat, 6 internats libres et 1 internat provincial (voir Annexe I). A cet effet, 5,5, 2,7 et 0,8 millions de francs ont été prévus pour l'année scolaire 1979-1980.

Il confirme qu'un plafond global sera fixé pour tous les internats qui ne relèvent pas du réseau de l'Etat. Il n'est pas question d'établir un régime distinct par internat. En outre, il est évident que l'intervention de l'Etat ne couvrira en aucun cas le montant total des frais de pension réels; il faut rechercher une solution raisonnable en la matière.

Le Ministre (F) précise qu'en ce qui concerne le secteur français, quelque 350 enfants de bateliers sont placés en internat. Il y en a 150 environ dans les internats de l'Etat à Tihange et à Auderghem, qui accueillent plus spécifique-

30 589 F pour het secundair onderwijs. Aldus zou het kostgeld in de rijksinternaten ook dichterbij de werkelijke kosten liggen. Deze aanpassing is niet geschied in september jl.; ze zal evenwel doorgevoerd worden in september 1982.

Algemene bespreking

Een lid vreest de financiële weerslag van de nieuwe formulering. Het lijkt hem wenselijk dat men tot een duidelijke kostenanalyse zou overgaan. Zijns inziens zal het thans voorgestelde systeem tot verwickelingen en vertraging leiden, vermits er nu twee verschillende besluiten door de Ministers zullen moeten getroffen worden: één voor het vaststellen van het kostgeld in de rijksinternaten en een tweede voor het bepalen van de tussenkomst in het kostgeld voor de andere internaten.

Hij verzet er zich tegen dat instellingen die dezelfde functie vervullen op verschillende wijzen hiervoor zouden vergoed worden; zulks zou volgens hem een discriminatie zijn. De initiale formule, waarover trouwens een algemene consensus in de Kamer bestond, lijkt hem rechtvaardig en redelijk en hij wenst dat ze hersteld wordt.

Een ander lid dringt aan op een spoedige behandeling. Het ontwerp strekt immers tot uitvoering van een akkoord dat vijf jaar geleden gesloten werd en dat zelf uit een lang aanslepend conflict resulteerde. Bij een nieuwe amendering zou de tekst opnieuw naar de Senaat moeten overgezonden worden, zodat een nieuwe verdraging zou intreden. Hij is de mening toegedaan dat het verwijt dat de huidige tekst discriminerend zou zijn, geen steek houdt; integendeel, reële sociale zin vergt precies dat rekening gehouden wordt met de lasten die de ouders effectief moeten dragen, d.w.z. met het kostgeld dat werkelijk aangerekend wordt. De tekst verhindert overigens elke excessieve toepassing, vermits de Koning in elk geval het bedrag zal bepalen tot beloop waarvan de Staat zal subsidiëren.

De Minister (N) herinnert eraan dat de nieuwe tekst in de Senaat op geen verzet is gestuit. Het ontwerp heeft een uitgesproken sociaal karakter en moet de uitvoering mogelijk maken van het akkoord van 1977, waarbij genoegdoening werd verschaft aan een groep die zeker niet tot de bevoorrechten behoort.

Wat deze toepassing betreft, preciseert de Minister (N) dat uiteraard de geldende praktijk, zijnde een tussenkomst van de Staat ten belope van 2/3 van het kostgeld dat bepaald is voor de rijksinternaten, zal voortgezet worden voor het lopende schooljaar. Wat de toekomst betreft, ligt het voor de hand dat de Ministers noodgedwongen rekening zullen moeten houden met de zeer zware budgettaire problemen waarmede de Regering worstelt. Bij het opstellen van de begrotingen voor 1982 en 1983 zal men hoe dan ook steeds met de budgettaire mogelijkheden rekening dienen te houden zij het bij de uitvoering van het oorspronkelijk door de Kamer goedgekeurd ontwerp of het door de Senaat gemaakte ontwerp.

Tevens onderstreept hij dat het aantal betrokken instellingen en kinderen zeer beperkt is: minder dan 900 leerlingen, gespreid over 4 rijksinternaten, 6 vrije en 1 provinciaal internaat (Cfr. Bijlage I). Hiervoor werden in het schooljaar 1979-1980 respectievelijk 5,5, 2,7 en 0,8 miljoen F uitgekeerd.

Hij bevestigt dat er een plafond zal vastgesteld worden voor al de niet tot het rijksnet behorende internaten in globaal; een afzonderlijke regeling per internaat is volstrekt uitgesloten. Ook is het duidelijk dat de staatsbijdrage in geen geval de reële kostprijs volledig zal dekken; een redelijke oplossing moet terzake nagestreefd worden.

De Minister (F) preciseert zijnerzijds dat er in het frans-talige stelsel zowat 350 schipperskinderen in internaten zijn ondergebracht. Hiervan zijn er 150 in de specifieke Rijksinternaten te Tihange en Oudergem, een zestigtal in

ment cette catégorie d'enfants, une soixantaine dans les internats libres à Namur et à Mont-sur-Marchienne et une soixantaine également dans l'établissement provincial à Bruxelles (voir Annexe II).

Un membre se demande si, sur base du texte actuel du projet, l'intervention de l'Etat pourrait être plus élevée pour un enfant placé dans un internat libre que pour un enfant placé dans un internat de l'Etat.

Le Ministre (N) déclare que cela n'est pas exclu.

Un autre membre observe que le montant sera de toute façon fixé par les Ministres et qu'il n'y a donc pas lieu de craindre des dépenses excessives. Il s'agit d'ailleurs de dépenses à caractère social, d'interventions en faveur des parents et non de subventions allouées aux établissements.

Un membre estime qu'il serait illogique de fixer des montants différents, et qu'un tel système pourrait engendrer des situations arbitraires. Il souligne que le pacte scolaire ne contient aucune disposition concernant le subventionnement des internats libres.

Un autre membre fait remarquer que l'Etat prend en charge une part importante du coût des internats de l'Etat (bâtiments, entretien, traitements du personnel, etc.) et rappelle que l'accord de 1977 poursuivait essentiellement un objectif social. L'incidence financière est d'ailleurs minime.

Le Ministre (F) déclare que l'amendement initial, présenté en commission du Sénat, a été modifié par un sous-amendement qui vise précisément à éviter une réglementation arbitraire ou excessive. C'est aux Ministres qu'il appartient de fixer le plafond et il est évident qu'ils se baseront en cela sur le montant prévu pour les internats de l'Etat.

Il demande de faire confiance aux Ministres et de tenir compte du fait qu'il s'agit de parents qui sont obligés de placer leurs enfants dans un internat en raison de leur profession.

Un membre reconnaît qu'il faut tenir compte de l'aspect social, mais il estime qu'en vertu du principe de l'égalité, il convient d'accorder un montant identique pour chaque enfant. Tel est, selon lui, l'objet du pluralisme.

Un autre membre estime qu'une conception aussi étroite de l'égalité ne garantit pas réellement le libre choix aux parents.

Un membre demande en fonction de quels critères les Ministres fixeront le plafond applicable aux internats libres. Il déclare qu'il ne peut approuver un système selon lequel les parents recevraient des montants différents. Il souhaite également tenir compte de l'aspect social du problème et propose par conséquent que l'Etat prenne en charge la totalité des frais de pension pour les enfants de bateliers, confiés aux internats de l'Etat et qu'il verse un montant identique aux parents qui confient leur enfants à des établissements libres.

Un membre fait remarquer qu'il y a également des différences de prix entre les internats de l'Etat, du fait que certaines directions imposent aux enfants des obligations supplémentaires (uniforme, participation à des activités sportives, etc.).

En vue de permettre à tous les membres d'approuver le texte dans sa version actuelle, le Ministre (F) suggère que la commission recoure à la technique parlementaire traditionnelle qui consiste à charger le rapporteur d'insérer expressément dans son rapport une déclaration du Gouvernement. A cette fin, il déclare que l'objectif à atteindre sera de fixer l'intervention de l'Etat au même niveau pour les différents réseaux : pour l'exécution de l'article 4, les Ministres tiendront compte du niveau des interventions liquidées pour les enfants confiés aux internats de l'Etat.

de vrije internaten te Namen en Mont-sur-Marchienne en ongeveer evenveel in de provinciale instelling te Brussel (cfr. Bijlage II).

Een lid vraagt of, volgens de huidige tekst van het ontwerp, de bijdrage van de Staat voor kinderen die ondergebracht zijn in een vrij internaat hoger zou kunnen liggen dan voor kinderen in de Rijksinternaten.

De Minister (N) verklaart dat zulks niet uitgesloten is.

Een ander lid merkt hierbij op dat alleszins het bedrag zal bepaald worden door de Ministers, zodat niet moet gevreesd worden voor buitensporige uitgaven; overigens zijn het sociaal verantwoorde uitgaven, bedoeld als tegemoetkoming aan de ouders, en niet als een toelage aan de instellingen.

Een lid meent dat het onlogisch zou zijn verschillende tarieven vast te stellen; zulke werkwijze zou volgens hem tot arbitraire toestanden leiden. Hij vestigt er de aandacht op dat binnen het Schoolpact geen regeling werd getroffen voor subsidiëring van de vrije internaten.

Een ander lid wijst erop dat de Staat een groot deel van de reële kosten in de Rijksinternaten voor zijn rekening neemt (gebouwen, onderhoud, wedden van het personeel enz.) en herhaalt dat het akkoord van 1977 een uitgesproken sociaal doel nastreefde. Uiteindelijk is de financiële weerslag trouwens gering.

De Minister (F) verklaart dat het initiale amendement dat in de Senaatscommissie was voorgesteld, aangepast werd door een subamendement, precies om buitensporige en arbitraire regelingen uit te sluiten. De Ministers moeten het plafond vaststellen; het ligt voor de hand dat zij zich daarbij zullen oriënteren naar het bedrag dat geldt voor de Rijksinternaten.

Hij vraagt dat men in dat opzicht vertrouwen zou schenken aan de Ministers en er rekening zou mee houden dat het hier gaat om ouders die omwille van hun beroep ertoe genoopt zijn hun kinderen in een internaat te plaatsen.

Een lid erkent dat aandacht moet opgebracht worden voor dit sociaal aspect, maar is van oordeel dat het beginsel van gelijkheid vergt dat eenzelfde bedrag zou uitgekeerd worden voor elk kind. Dat is volgens hem de betekenis van het pluralisme.

Een ander lid repliceert dat een dergelijke enge opvatting van de gelijkheid in feite geen vrije keuze aan de ouders waarborgt.

Een lid vraagt welke criteria de Ministers zullen hanteeren om het plafond voor de vrije internaten te bepalen. Hij verklaart niet te kunnen instemmen met een stelsel waarin verschillende bedragen aan de ouders zouden worden toegekend. Hij wil echter ook begrip opbrengen voor het sociaal aspect van het probleem en stelt daartoe voor dat de Staat de totaliteit van het kostgeld voor de schipperskinderen in de Rijksinternaten voor zijn rekening zou nemen en een gelijk bedrag zou uitkeren aan de ouders die hun kinderen aan vrije instellingen toevertrouwen.

Een lid doet opmerken dat ook onder de Rijksinternaten prijsverschillen bestaan, omdat bepaalde directies aan de kinderen bijkomende verplichtingen opleggen (uniform, deelneming aan sportactiviteiten, e.a.).

De Minister (F) suggereert dat, teneinde het voor alle leden mogelijk te maken de tekst in zijn huidige vorm goed te keuren, de Commissie een beroep zou doen op de traditionele parlementaire techniek die erin bestaat de verslaggever opdracht te geven een verklaring van de Regering uitdrukkelijk in het rapport op te nemen. Te dien einde verklaart hij dat volgens hem het nagestreefde objectief zal zijn de tussenkomst van de Staat op hetzelfde niveau te bepalen voor de verschillende netten: voor de uitvoering van artikel 4 zullen de Ministers rekening houden met het peil van de tegemoetkomingen voor de kinderen in de Rijksinternaten.

Le Ministre (N) souligne qu'il s'agit d'une subvention sociale en faveur des parents, à savoir les bateliers, qui, en raison de leur profession, sont dans l'obligation de confier leurs enfants à un internat.

Il répète que les Ministres devront inévitablement tenir compte de restrictions sévères budgétaires.

Il déclare à son tour qu'il s'engage à tenir compte du montant fixé pour les internats de l'Etat, ce qui ne signifie toutefois pas que les montants prévus pour les internats de l'Etat et pour les internats libres doivent être identiques. Il affirme toutefois qu'il n'a absolument pas l'intention de créer des discriminations.

Un membre souligne qu'il s'agit effectivement d'un problème social. Il n'est pas question de faire un cadeau à quelque internat que ce soit. Il n'est pas envisagé d'accorder une aide directe ou indirecte à un des réseaux d'enseignement. Il s'agit seulement d'une aide accordée aux parents, d'une réduction qu'ils obtiennent sur le montant des frais de pension qu'ils doivent payer. La différence est versée directement à l'école par l'Etat. Il ne peut être question pour le Gouvernement d'accorder des montants exorbitants ou disproportionnés. La position des Ministres en la matière apparaîtra d'ailleurs clairement lors de la discussion du budget.

Un membre propose à nouveau de modifier l'article 2 de telle sorte qu'un montant supérieur et identique soit liquidé à tous les parents. Il estime que le texte actuel ne donne pas tous les apaisements nécessaires.

Le Ministre (N) répond que c'est surtout le fait que les versements ne sont plus effectués depuis 1979 qui risque de provoquer des troubles sociaux. Les associations de bateliers et les établissements d'enseignement concernés insistent tout spécialement pour que ce problème soit réglé sans autre délai. Ils estiment que cette question est purement sociale et ne présente aucun aspect idéologique. Il s'agit uniquement du sort des enfants de bateliers. Le Ministre souligne la responsabilité de ceux qui contribueraient de nouveau à différer la solution du problème.

Un membre dit comprendre le sentiment de certains membres qui craignent que la différence entre les montants alloués soit si importante qu'il en résulte des difficultés budgétaires et que certains établissements soient victimes d'une concurrence déloyale. Il est convaincu que ces craintes ne se justifient pas, étant donné que, de toute manière, les parents tiendront compte du montant des frais de pension réclamés. Les établissements libres sont actuellement contraints eux aussi de fixer un prix qui soit supportable pour les parents et ils continueront dans cette voie. De nombreux enfants de bateliers se trouvent d'ailleurs dans des établissements « mixtes », c'est-à-dire dans des internats qui accueillent également d'autres enfants. Cela constitue déjà en soi un facteur d'équilibre.

Le Ministre (N) estime qu'il importe avant tout, d'une part, que l'accord de 1977 soit mis en œuvre de façon correcte et loyale et, d'autre part, que l'effort demandé aux parents soit supportable, quel que soit le réseau d'enseignement qu'ils choisissent.

Un membre constate que la proposition de faire bénéficier tous les parents d'une intervention uniforme de l'Etat, calculée sur la base du montant total des frais de pension réclamés par les internats de l'Etat, aurait des implications financières qu'il conviendrait de chiffrer avant que la commission se prononce. Il demande également qu'un amendement soit présenté si sa proposition est retenue.

Un autre membre dit son inquiétude au sujet des rumeurs concernant la fermeture possible de certains internats (du secteur français) pour enfants de bateliers. Il demande des précisions sur ce point.

De Minister (N) onderstreept dat het een sociale subsidie betreft ten behoeve van de ouders, nl. schippers die wegens hun beroep ertoe genoopt zijn hun kinderen aan een internaat toe te vertrouwen.

Hij herhaalt dat de Ministers onvermijdelijk zullen gebonden zijn door strenge budgettaire beperkingen.

Tenslotte verklaart hij op zijn beurt dat hij de verbintenis aangaat om rekening te houden met het bedrag vastgesteld voor de Rijksinternaten wat evenwel niet betekent dat de bedragen voor de Rijksinternaten en voor de vrije internaten dezelfde moeten zijn. Er is echter hoegenaamd geen bedoeling om discriminaties in te bouwen.

Een lid wijst erop dat het inderdaad om een sociaal probleem gaat. Er is geen sprake van om 't even welk geschenk aan om 't even welk internaat. Geen enkele directe of indirecte hulp aan een van de onderwijsnetten wordt beoogd. Het gaat hier om een tegemoetkoming aan de ouders, die een korting bekomen op het bedrag van het door hen te betalen kostgeld; het verschil wordt door de Staat rechtstreeks aan de school uitgekeerd. Het kan uiteraard niet de bedoeling van de Regering zijn om buitensporige bedragen toe te kennen, buiten redelijke verhoudingen. Overigens zal bij de bespreking van de begroting blijken welke precies de houding van de Ministers terzake zal zijn.

Een lid stelt nogmaals voor artikel 2 te wijzigen, zodat er een hoger bedrag, gelijkelijk aan alle ouders, zou worden uitgekeerd. De tekst zoals hij thans voorgelegd wordt schept volgens hem onrust.

De Minister (N) repliceert dat er vooral sociale onrust dreigt gezien het feit dat de uitbetalingen sinds 1979 niet meer geschieden. De schippersverenigingen en de betrokken onderwijsinrichtingen dringen er ten eerste op aan dat het gezegen probleem zonder verder verwijl zou worden geregeld. Voor hen spelen hier geen ideologische motieven. Het gaat alleen om een sociale problematiek. Het gaat ook alleen om schipperskinderen. Hij wijst op de verantwoordelijkheid van de degenen die een nieuwe verdaging van de oplossing in de hand zouden werken.

Een lid brengt begrip op voor de vrees die sommige leden koesteren, nl. dat er zo'n belangrijke verschil in de toegekende bedragen zou ontstaan dat hieruit budgettaire moeilijkheden zouden voortvloeien en dat er een deloyale concurrentie ten aanzien van bepaalde instellingen zou gevoerd worden. Hij is ervan overtuigd dat deze vrees ongegrond is, daar de ouders alleszins toch rekening zullen houden met het bedrag van het gevraagde kostgeld. Ook de vrije instellingen zijn er thans toe genoopt een prijs te bepalen die voor de ouders draagbaar is, en dat zal zo blijven. Vele schipperskinderen verblijven trouwens in « gemengde » instellingen, d.w.z., in internaten waar, benevens bedoelde schipperskinderen, ook andere kinderen ondergebracht zijn; dit vormt op zichzelf reeds een factor van evenwicht.

De Minister (N) is van oordeel dat twee punten belangrijk zijn: 1) een correcte en loyale uitvoering van het akkoord van 1977; 2) de inspanningen die van de ouders gevraagd worden, moeten draaglijk zijn, welk ook het net is waarop zij een beroep doen.

Een lid constateert dat het voorstel om de tegemoetkomingen van de Staat gelijkelijk toe te kennen aan alle ouders op basis van het totale kostgeld in de Rijksinternaten, financiële implicaties zou hebben die eerst zouden moeten berekend worden vooraleer de Commissie zich hierover kan uitspreken. Hij vraagt tevens dat, indien dit voorstel aangehouden wordt, een amendement zou worden neergelegd.

Een ander lid uit zijn ongerustheid over geruchten betreffende de sluiting van sommige (franstalige) internaten voor schipperskinderen, en de overbevolking van andere gelijkaardige instellingen. Hij vraagt hierover precieze gegevens.

Le Ministre (F) renvoie à un tableau qu'il a communiqué (Annexe II). Il confirme que l'établissement de l'Etat à Saint-Ghislain a été fermé, mais fait observer que cette fermeture date déjà du 1er septembre 1977 (arrêté royal du 9 août 1977). Cette décision a été prise compte tenu du fait qu'il n'y avait que peu d'élèves dans cet internat, dont le personnel était nombreux et les locaux très coûteux, de sorte que le coût par élève était excessif.

L'internat de Tihange n'est pas surpeuplé et aucun enfant de batelier, wallon n'y est refusé pour manque de place. Par contre, il a été signifié à la direction que, pour des raisons de sécurité, elle ne pouvait pas accueillir plus de 175 élèves et il lui a été demandé de donner la priorité aux élèves de l'enseignement primaire.

Ce chiffre n'a toutefois pas été atteint. La section primaire compte à l'heure actuelle 121 élèves; 34 élèves suivent l'enseignement secondaire à Huy.

Le même membre demande en outre si les internats belges peuvent accueillir des enfants de bateliers qui n'ont pas la nationalité belge et qui ne sont pas domiciliés en Belgique, et si ces bateliers doivent le cas échéant payer des frais de pension.

Le Ministre (F) répond que, légalement, rien ne s'oppose à leur inscription, mais que les parents doivent payer le montant normal des frais de pension, c'est-à-dire sans intervention de l'Etat.

A ce propos, le Ministre (F) précise que les frais de pension dans les internats spécifiques de l'Etat sont fixés à 22 850 F pour l'enseignement primaire. L'intervention de l'Etat s'élève aux 2/3 de ce montant, soit 15 234 F.

Dans les internats ordinaires de l'Etat, les frais de pension sont fixés à 29 677 F. Pour ces internats également, l'Etat intervient à concurrence de 15 234 F en faveur des enfants dont les parents n'ont pas de résidence fixe.

Les enfants des bateliers étrangers qui ont leur domicile en Belgique paient la même somme et bénéficient de la même intervention de l'Etat. Si les parents ne sont pas domiciliés en Belgique, ils paient 35 608 F de pension et 12 463 F de frais de scolarité; en pareil cas, il n'y a aucune intervention de la part de l'Etat.

* * *

La discussion générale se termine par un échange de vues général sur les amendements présentés (Doc. n°s 105/2, 3 et 4).

L'amendement de M. Bonnel (Doc. n° 105/4-I) vise à réaliser l'intention du Gouvernement, qui est de permettre l'exécution de l'accord conclu le 24 février 1977 avec les représentants des bateliers. L'auteur déclare que cet accord prévoyait une intervention uniforme de l'Etat, à concurrence des 2/3 des frais de pension fixés par les Ministres de l'Education nationale pour les internats de l'Etat. Le texte adopté par le Sénat est d'une portée plus large.

Il fait remarquer d'autre part que le rapport de la commission du Sénat (Doc. Sénat n° 560/2, p. 3 1980-1981) fait mention de l'engagement des Ministres de porter la pension dans les internats de l'Etat à 24 797 F pour l'enseignement primaire et à 30 589 F pour l'enseignement secondaire à partir du 1er septembre 1981. Par conséquent, la subvention liquidée pour les enfants confiés à des internats libres sera majorée dans les mêmes proportions.

M. Ylief de déclare que son amendement (Doc. n° 105/2) vise simplement à rétablir le texte initial du projet, tel qu'il a été adopté à l'unanimité à la Chambre, lors de la première discussion en 1980.

De Minister (F) verwijst naar een tabel die hij meegedeeld heeft (Bijlage II). Hij bevestigt dat de voorheen bestaande Rijksinstelling te Saint-Ghislain gesloten werd, doch dit geschiedde reeds op 1 september 1977 (koninklijk besluit van 9 augustus 1977). De beslissing hiertoe werd ingegeven door de constatactie dat er in bedoeld internaat slechts een gering aantal leerlingen was ondergebracht, wiji het personeel talrijk en de lokalen zeer ruim waren, zodat de kostprijs per leerling als excessief diende te worden beschouwd.

Het internaat te Tihange is niet overbevolkt en er worden geen kinderen van Waalse schippers geweigerd wegens plaatsgebrek. Wel werd de directie meegedeeld dat zij om veiligheidsredenen ten hoogste 175 leerlingen mag herbergen; er werd gesteld dat prioriteit moet verleend worden aan leerlingen uit het lager onderwijs.

Gezegd cijfer werd echter niet bereikt. Er zijn op dit ogenblik 121 leerlingen in de lagere afdeling; 34 volgen secundair onderwijs te Hoi.

Hetzelfde lid vraagt nog of kinderen van schippers die niet de Belgische nationaliteit hebben en waarvan de woonplaats niet in België gevestigd is, kunnen opgenomen worden in Belgische internaten, en of zij desgevallend een kostgeld betalen.

De Minister (F) antwoordt dat er geen wettelijk bezwaar is tegen hun inschrijving, doch dat zij het normale kostgeld moeten vereffenen, d.w.z. zonder tussenkomst van de Staat.

In verband hiermede preciseert de Minister (F) dat het kostgeld in de specifieke rijksinternaten vastgesteld is voor het lager onderwijs op 22 850 F. De tussenkomst van de Staat belooft 2/3 van dit bedrag, zijnde 15 234 F.

In de gewone rijksinternaten is het kostgeld vastgesteld op 29 677 F. Voor de kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben wordt, ook voor deze internaten, een staatsbijdrage van 15 234 F uitgekeerd.

De kinderen van buitenlandse schippers die hun woonplaats in België hebben betalen dezelfde som en genieten van dezelfde staats tussenkomst. Zijn de ouders niet in België gedomicilieerd, dan betalen zij 35 608 F aan pension en 12 463 F aan schoolgeld; er is in zulk geval geen enkele tussenkomst van de Staat.

* * *

De algemene bespreking wordt afgesloten met een algemene gedachtenwisseling over de ingediende amendementen (Stukken Kamer n^{rs} 105/2, 3 en 4).

De heer Bonnel wil met zijn amendement (Stuk n° 105/4-I) de intentie van de Regering realiseren, nl. de uitvoering mogelijk maken van het akkoord dat op 24 februari 1977 gesloten werd met de vertegenwoordigers van de schippers. Hij poneert dat bij dit akkoord een eenvormige staats tussenkomst in uitzicht gesteld werd, ten belope van 2/3 van het kostgeld bepaald door de Ministers van Nationale Opvoeding voor de rijksinternaten. De tekst van het ontwerp door de Senaat goedgekeurd is ruimer.

Overigens wijst hij erop dat in het verslag van de Senaatscommissie (Stuk Senaat n° 560/2, p. 3 1980-1981) akte genomen werd van de verbintenis van de Ministers om het kostgeld in de rijksinternaten vanaf 1 september 1981 te verhogen tot 24 797 F voor het lager onderwijs en tot 30 589 F voor het secundair onderwijs. Dienvolgens zal de toelage die uitgekeerd wordt voor de kinderen in vrije internaten in dezelfde verhoudingen vermeerderd worden.

De heer Ylief de verklaart dat zijn amendement (Stuk n° 105/2) er eenvoudig toe strekt de initiale tekst van het ontwerp te herstellen zoals hij eenparig aangenomen werd in de Kamer, bij de eerste behandeling in 1980.

M. Laridon constate qu'il n'existe qu'une différence minime entre son amendement (Doc. n° 105/3) l'amendement présenté par M. Ylieff (Doc. n° 105/2) et l'amendement de M. Bonnel (Doc. n° 105/4). Sa proposition prévoit un maximum, mais elle vise également à garantir un traitement uniforme de tous les dossiers concernés.

Dans son amendement (Doc. n° 105/4), M. Bonnel plaide formellement en faveur d'un traitement identique. Selon lui, en fixant un « maximum », on n'exclut pas la possibilité de liquider un montant inférieur, et il n'y aurait donc pas égalité de traitement. Il souhaite dès lors que M. Laridon retire son amendement. M. Laridon fait droit à cette demande.

Discussion des articles

Article 1

Le Ministre (N) déclare que l'article 1 précise la réglementation en matière d'instruction obligatoire pour les enfants de bateliers : le rôle de l'administration communale et du tribunal de la jeunesse est confirmé, la carte scolaire est supprimée, l'avis individuel signale la possibilité d'obtenir une intervention de l'Etat dans les frais de pension, l'inscription des enfants en âge scolaire est contrôlée.

Un membre signale que les établissements scolaires se plaignent de la lenteur avec laquelle certaines administrations communales remplissent les formalités administratives, ce qui entraîne un retard dans la liquidation des subventions.

Le Ministre (N) rappellera aux instances concernées, par l'intermédiaire des autorités de tutelle, les obligations à remplir et les délais à respecter.

L'article 1 est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Le Ministre (N) déclare que l'intervention de l'Etat qui était auparavant fonction des revenus des parents — ces derniers supportaient les 3/5, 2/5 ou 1/5 des frais de pension — a été fixée uniformément, par les accords de 1977, aux 2/3 des frais de pension. Toutes les parties intéressées avaient vivement souhaité cette simplification.

Cette matière est actuellement réglée par l'arrêté royal du 18 octobre 1971 (le montant des frais de pension est lié aux fluctuations de l'indice des prix à la consommation). Cet arrêté royal sera abrogé et devra être remplacé par une nouvelle réglementation portant fixation des frais de pension dans les internats de l'Etat et du plafond de l'intervention pour les enfants placés dans un internat libre.

Le Ministre demande le maintien du texte qui a été adopté par le Sénat et qui détermine avec une précision suffisante les obligations de l'Etat.

Un membre suggère d'organiser, au besoin, un contrôle plus sévère des internats spécifiques. Il estime qu'il est nécessaire d'accroître les garanties d'une utilisation adéquate de l'intervention de l'Etat. Les subtilités de gestion de certaines directions pourraient être à l'origine de manquements dans les conditions d'apprentissage et de séjour des enfants.

Le Ministre (N) précise qu'il est évident que les contrôles habituels s'appliquent également à ces internats.

De heer Laridon van zijn kant constateert dat er slechts een gering verschil is tussen zijn amendement (Stuk n° 105/3), het amendement van de heer Ylieff (Stuk n° 105/2) en het amendement van de heer Bonnel (Stuk n° 105/4). In zijn amendement is er weliswaar sprake van een maximum, doch in feite beoogt ook hij een eenvormige behandeling van al de betrokken dossiers.

De heer Bonnel pleit formeel in zijn amendement (Stuk n° 105/4) voor een gelijke behandeling. Volgens hem zou het bepalen van een « maximum » niet uitsluiten dat een lager bedrag zou worden uitgekeerd, zodat er alsdan geen gelijkheid in de behandeling zou zijn; daarom vraagt hij dat het amendement van de heer Laridon zou ingetrokken worden door zijn auteur, die hiermede zijn instemming beuigt.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

De Minister (N) verklaart dat in artikel 1 de regeling van de leerplicht voor schipperskinderen wordt gepreciseerd: de rol van het gemeentebestuur en van de jeugdrechtbank wordt bevestigd, de schoolkaart wordt opgeheven, het individuele bericht vermeldt de mogelijkheid om een bijdrage van de Staat in het kostgeld te bekomen, de inschrijving van de schoolplichtige kinderen wordt gecontroleerd.

Een lid signaleert dat de onderwijsinstellingen zich beklagen over de traagheid van sommige gemeentebesturen bij het vervullen van de administratieve formaliteiten, zodat de betoelaging niet tijdig gebeurt.

De Minister (N) zal de betrokken instanties, via de voogdijoverheden, herinneren aan de na te komen verplichtingen en de in acht te nemen termijnen.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

De Minister (N) verklaart dat de staatstussenkomst die voorheen geschiedde in verhouding tot het inkomen der ouders, — dezen moesten 3/5, 2/5 of 1/5 van het kostgeld zelf dragen — volgens het akkoord van 1977 op eenvormige wijze wordt vastgesteld, nl. 2/3 van het kostgeld. Deze vereenvoudiging beantwoordt aan de uitdrukkelijke wens van de betrokken kringen.

Momenteel wordt deze aangelegenheid geregeld door het koninklijk besluit van 18 oktober 1971 (koppeling van het kostgeld aan de schommelingen van het indexcijfer der consumptieprijzen). Dit koninklijk besluit zal opgeheven worden en vervangen worden door een nieuwe regeling houdende vaststelling van het kostgeld in de Rijksinternaten en van het plafond voor de tussenkomst voor de kinderen in de vrije internaten.

De Minister vraagt de tekst te behouden zoals hij in de Senaat werd aangenomen: deze bepaalt immers met voldoende duidelijkheid de verplichtingen van de Staat.

Een lid uit de wens dat desnoods meer toezicht uitgeoefend wordt op de specifieke internaten. Hij meent dat er meer waarborgen zouden moeten verstrekt worden voor een degelijke besteding van de staatsbijdrage. De « beheersbehoudigheid » van sommige directies zou wel eens tot gevolg kunnen hebben dat aan de kinderen geen normale leer- en verblijfsvoorwaarden geboden worden.

Volgens de Minister (N) spreekt het vanzelf dat het gebruikelijke toezicht ook voor deze internaten geldt.

Un autre membre craint que les enfants de bateliers, souffrant d'un handicap, puissent être traités différemment suivant qu'ils sont placés dans un internat de l'Etat ou un internat libre, étant donné les réglementations différentes qu'appliquent les départements de l'Education nationale et de la Santé publique.

Le Ministre (N) et plusieurs membres observent qu'il s'agit là de deux domaines distincts et font remarquer que la politique d'aide sociale relève des Communautés.

Un membre demande pourquoi le Ministre ne se rallie pas au texte de l'amendement de M. Bonnel (Doc. n° 105/4-I). Ce texte est clair et donne aux Ministres la possibilité d'adapter annuellement le montant des frais de pension plutôt que d'indexer simplement ce montant.

Le Ministre (N) confirme que le texte du projet tel qu'il a été adopté par le Sénat répond également à l'objectif visé et déclare que ce texte mérite par conséquent d'être adopté par la Commission.

Un membre doute de l'efficacité d'un système de révision annuelle. Il n'est en effet pas exclu que les décisions visées soient prises avec retard.

M. Bonnel estime pour sa part que son amendement (Doc. n° 105/4-I) est conforme à l'accord de 1977. Il prévoit en effet une intervention uniforme de l'Etat, selon le souhait des bateliers. Si ce texte était adopté, les Ministres ne pourraient pas attendre quatre ou cinq ans avant d'adapter le montant des frais de pension; ils devraient adapter ce montant chaque année, de sorte que l'égalité de traitement dans les différents réseaux serait totalement assurée.

Le Ministre (N) fait observer que le Sénat n'a pas amendé l'article 2. Les membres qui désirent s'en tenir à l'accord de 1977 et au texte initial du Gouvernement ne doivent donc pas tenter d'amender cet article.

Un membre souligne pour sa part que la modification qu'il est suggéré d'apporter à l'article 2 va dans le même sens que celle que le Sénat a apportée à l'article 4.

L'article 2 ainsi que l'amendement de M. Bonnel sont provisoirement réservés.

A la suite des explications fournies au sujet de l'article 4 (cf. ci-dessous), l'amendement de M. Bonnel est retiré et l'article 2 est adopté par 15 voix contre 7.

Art. 3

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 4

Un membre craint qu'en cas d'adoption du texte transmis par le Sénat, les établissements subventionnés ouvrent leurs portes aux enfants dont les parents n'ont pas de résidence fixe et que ces établissements fassent donc concurrence aux internats créés spécialement pour accueillir les enfants des bateliers. Comme ils sont actuellement déficitaires, les grands internats tenteront d'attirer cette clientèle.

Le Ministre (N) réplique qu'il n'existe pas d'internat qui réalise des bénéfices.

Le Ministre (N) soulignant qu'il parle également au nom de son collègue francophone, fait la déclaration suivante.

L'article 4 du projet pose le principe d'une intervention de l'Etat à concurrence des deux tiers des frais de pension dans le secteur subventionné, étant entendu qu'un plafond est fixé. Ce plafond suscite, ce qui est compréhensible,

Een ander lid vreest dat gehandicapte schipperskinderen op ongelijke wijze zouden kunnen behandeld worden in de Rijks- en de vrije internaten, ingevolge de diverse bestaande regelingen in de departementen van Nationale Opvoeding en van Volksgezondheid.

De Minister (N) en verscheidene leden merken op dat dit twee onderscheiden domeinen zijn en vestigen er de aandacht op dat het welzijnsbeleid onder de bevoegdheid van de Gemeenschappen ressorteert.

Een lid vraagt waarom de Minister zich niet aansluit bij de tekst van het amendement van de heer Bonnel, dat voorkomt in Stuk n° 105/4-I: die tekst is duidelijk en biedt de Ministers de mogelijkheid om jaarlijks het bedrag van het kostgeld aan te passen eerder dan alleen tot indexering over te gaan.

De Minister (N) bevestigt dat de tekst van het ontwerp zoals hij in de Senaat werd goedgekeurd eveneens voldoet en dan ook de best kan aanvaard worden.

Een lid betwijfelt of een jaarlijkse herziening als een efficiënte werkwijze kan beschouwd worden; het is niet uitgesloten dat die beslissingen laattijdig getroffen worden.

De heer Bonnel meent dat zijn amendement (Stuk n° 105/4-I) strookt met de overeenkomst van 1977: er werd een eenvormige staatstussenkomst vooropgesteld, zoals de schippers het wensten. Volgens zijn tekst zouden de Ministers geen vier of vijf jaar mogen wachten om de prijs aan te passen; ze zouden dit jaarlijks moeten doen, zodat de gelijkheid in behandeling voor de diverse netten absoluut zou verzekerd zijn.

De Minister (N) wijst erop dat artikel 2 in de Senaat niet gewijzigd werd; degenen die zich willen houden aan de overeenkomst van 1977 en aan de initiale tekst van het regeringsontwerp moeten dan ook niet op een amendement van dit artikel aansturen.

Een lid onderstreept zijnerzijds dat de thans voor artikel 2 gesuggereerde wijziging inspeelt op de wijziging die in de Senaat aan artikel 4 aangebracht werd.

Artikel 2 en het amendement van de heer Bonnel worden voorlopig in beraad gehouden.

Na de toelichting verstrekt m.b.t. artikel 4 (cfr infra) wordt het amendement van de heer Bonnel (Stuk n° 105/4-I) ingetrokken en wordt artikel 2 aangenomen met 15 tegen 7 stemmen.

Art. 3

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 4

Een lid uit de vrees dat, indien de in de Senaat goedgekeurde tekst aanvaard wordt, de gesubsidieerde instellingen hun deuren zullen openstellen voor de kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben en zich aldus zullen opwerpen als concurrenten voor de specifieke internaten voor schipperskinderen: de grote internaten zijn thans verlieslatend, ze zullen pogen deze clientele aan te lokken.

Hierop wordt door de Minister (N) gerepliceerd dat er geen winstgevende internaten bestaan.

De Minister (N), die er uitdrukkelijk op wijst dat hij mede namens zijn collega spreekt, legt volgende verklaring af.

In artikel 4 wordt het principe geponoerd van een staats-tussenkomst ten belope van $\frac{2}{3}$ voor het kostgeld in de gesubsidieerde sector, met dien verstande dat er een plafond wordt vastgesteld. Dit wekt begrijpelijkerwijze bij sommigen

quelque inquiétude chez certains qui se demandent à combien l'intervention s'élèvera en fin de compte. Ils estiment que l'intervention devrait être identique pour les internats de l'Etat et pour les établissements du secteur subventionné.

Le Ministre définit comme suit sa position à cet égard. Il va de soi que rien ne changera pour l'année scolaire en cours. D'autre part, sans vouloir anticiper sur ce qui se passera les années suivantes, il déclare que, pour la prochaine année scolaire (1982-1983), les Ministres ont l'intention de fixer le plafond au niveau des frais de pension réclamés par les internats de l'Etat, de telle sorte que l'intervention sera égale pour tous les enfants, quel que soit le réseau d'enseignement dans lequel ils se trouvent.

La situation financière ne permet d'ailleurs pas au Gouvernement d'accorder des interventions plus généreuses.

Cette thèse est formulée de manière générale à l'attention de la Commission de la Chambre. Le montant précis sera déterminé en fonction du budget de 1983.

Le Ministre (N) demande dès lors que le texte soit maintenu tel qu'il a été adopté par le Sénat, pour éviter de devoir le retransmettre au Sénat.

Le Ministre (F) se rallie à cette déclaration : il estime également que l'intervention de l'Etat doit être identique.

M. Bonnel, auteur de l'amendement qui fait l'objet du document n° 105/4-I, déclare que les commentaires des Ministres lui donnent satisfaction, à condition qu'ils soient actés dans le rapport. Le projet ne devenant donc pas une arme de concurrence déloyale et restant dans la ligne de l'accord de 1977, l'auteur est disposé à retirer son amendement.

Un membre déclare qu'il veut bien faire confiance aux Ministres actuels, mais il estime que certaines prises de position enregistrées au Sénat laissent subsister la possibilité de fixer à l'avenir un montant plus élevé. Il se déclare partisan de l'égalité des avantages accordés aux différents réseaux d'enseignement. Le texte proposé renferme toutefois la possibilité d'accorder des avantages plus conséquents aux établissements subventionnés. Il estime dès lors que cette matière concerne la paix scolaire et qu'elle doit être soumise à la Commission nationale du pacte scolaire.

Le Ministre (F) comprend que l'éventualité d'une inégalité de traitement ne soit pas négligée, mais il fait remarquer que le Gouvernement a précisément exprimé sa volonté de traiter les élèves de manière identique.

Un membre demande que la discussion du projet en commission soit suspendue, en vue de permettre un examen préalable au sein de la Commission nationale du pacte scolaire.

Cette demande est mise aux voix et rejetée par 14 voix contre 7.

L'amendement de M. Ylieff (Doc. n° 105/2) est rejeté par 13 voix contre 9.

M. Kuijpers présente un amendement (Doc. n° 105/4-II) tendant à porter d'un tiers à deux tiers le montant de l'acompte octroyé aux internats. Il justifie son amendement par le fait que certains fournisseurs de biens de consommations doivent être payés immédiatement et que tout retard apporté au versement de l'intervention peut dès lors obliger les pouvoirs organisateurs à emprunter à un taux d'intérêt élevé.

Le Ministre (N) partage la préoccupation de l'ensemble des membres qui souhaitent garantir la viabilité des internats. Conscient du fait que ces derniers sont amenés à supporter en permanence de lourdes charges financières, il s'engage formellement à tout mettre en œuvre pour que les acomptes soient versés dans les délais impartis. Il considère que l'accélération des versements ne nécessite aucune modification du texte de loi.

de bezorgdheid : « Hoeveel zal die tussenkomst uiteindelijk bedragen ? ». Zij menen dat deze tussenkomst dezelfde zou moeten zijn voor de rijksinternaten en voor de instellingen uit de gesubsidieerde sector.

De Minister bepaalt als volgt zijn positie terzake. Voor het lopende schooljaar verandert er uiteraard niets. Zonder vooruit te kunnen lopen op de verder afgelegen toekomst, verklaart hij dat het, voor het volgende schooljaar (1982-1983), de bedoeling van de Ministers is om het plafond te bepalen op het niveau van het kostgeld in de rijksinternaten, zodat de tussenkomst dezelfde zal zijn ten gunste van alle kinderen, in welk net ze ook terechtkomen.

De financiële situatie is overigens van die aard dat het de Regering niet mogelijk is ruimere bijdragen te verlenen.

Deze stelling wordt nu ten aanzien van de Kamercommissie in algemene zin geformuleerd. Het precieze bedrag zal bepaald worden in functie van de begroting 1983.

De Minister (N) vraagt dan ook dat de tekst, zoals hij in de Senaat werd aangenomen, zou behouden worden, om een nieuwe verzending naar de Senaat te voorkomen.

De Minister (F) bevestigt zijn instemming met deze verklaring : ook hij is de mening toegedaan dat de tussenkomst van staatswege identiek moet zijn.

De heer Bonnel, auteur van het amendement dat voorkomt in Stuk n° 105/4-I, verklaart dat hij vrede kan nemen met de toelichting van de Ministers, indien deze geakteerd wordt in het verslag. Vermits aldus het ontwerp geen wapen wordt voor een deloyale concurrentie en het in de lijn blijft van het akkoord van 1977, is hij ertoe bereid zijn amendement in te trekken.

Een lid deelt mede dat hij wel vertrouwen wil schenken aan de huidige Ministers, doch bepaalde uitlatingen in de Senaat laten zijns inziens de mogelijkheid bestaan om in de toekomst een hoger bedrag vast te stellen. Hij verklaart zich voorstander van een gelijkheid in de voordelen voor alle onderwijsnetten. De voorgestelde tekst sluit echter de mogelijkheid in voor het toekennen van hogere voordelen aan de gesubsidieerde instellingen. Bijgevolg meent hij dat deze aangelegenheid betrekking heeft op de schoolvrede en moet volgens hem de Nationale Schoolpactcommissie hieraan een onderzoek wijden.

De Minister (F) begrijpt dat de eventualiteit van een ongelijke behandeling niet veronachtzaamd wordt. Doch de Regering geeft juist uiting aan haar wil om de leerlingen op gelijke wijze te behandelen.

Een lid vraagt dat de bespreking van het ontwerp in de Commissie opgeschort wordt om een voorafgaand onderzoek in de Nationale Schoolpactcommissie toe te laten.

Dit verzoek wordt ter stemming gelegd en verworpen met 14 stemmen tegen 7.

Het amendement van de heer Ylieff (Stuk n° 105/2) wordt verworpen met 13 stemmen tegen 9.

De heer Kuijpers heeft een amendement ingediend (Stuk n° 105/4-II) dat ertoe strekt het bedrag van het voorschot voor de internaten te brengen van $\frac{1}{3}$ tot $\frac{2}{3}$. Hij verantwoordt dit voorstel door het feit dat bepaalde leveranciers van consumptiegoederen onmiddellijk moeten betaald worden en het uitblijven van de toelage dan ook de inrichtende machten ertoe kan nopen leningen tegen hoge interest aan te gaan.

De Minister (N) deelt de bezorgdheid van alle Commissieleden om de leefbaarheid van de internaten te waarborgen : hij is er zich van bewust dat zij bestendig geconfronteerd worden met zware financiële lasten en verbindt er zich formeel toe al het mogelijke te doen om de voorschotten uit te keren binnen de gestelde termijnen. Hij is de mening toegedaan dat de gewenste bespoediging van de uitbetaling geen wijziging van de wettekst vergt.

L'amendement de M. Kuijpers (Doc. n° 105/4-II) est rejeté par 13 voix contre 8.

M. Laridon confirme qu'il retire son amendement (Doc. n° 105/3). Il reprend l'amendement de M. Bonnel (Doc. n° 105/4-1) lequel avait été retiré précédemment par son auteur. M. Laridon estime que cet amendement est indispensable afin de préserver l'équilibre entre les divers réseaux d'enseignement également après l'année scolaire 1982-1983.

L'amendement repris par M. Laridon est rejeté par 13 voix contre 9.

L'article 4 est adopté par 15 voix contre 7.

Art. 5

L'article 5 est adopté sans discussion par 15 voix contre 7.

* * *

L'ensemble du projet est adopté par 15 voix contre 7.

Le Rapporteur,

F. PIOT

Le Président,

J. RAMAEKERS

Het amendement van de heer Kuijpers (Stuk n° 105/4-II) wordt verworpen met 13 stemmen tegen 8.

De heer Laridon bevestigt dat hij zijn amendement intrekt (Stuk n° 105/3) doch hij neemt het amendement van de heer Bonnel (Stuk n° 105/4-1), dat voorheen door de auteur ervan ingetrokken was, over, daar hij dit nodig acht om de gelijke behandeling te garanderen ook na het schooljaar 1982-1983.

Het door de heer Laridon overgenomen amendement wordt verworpen met 13 stemmen tegen 9.

Artikel 4 wordt aangenomen met 15 stemmen tegen 7.

Art. 5

Artikel 5 wordt zonder bespreking aangenomen met 15 stemmen tegen 7.

* * *

Het gehele ontwerp wordt aangenomen met 15 stemmen tegen 7.

De Rapporteur,

F. PIOT

De Voorzitter,

J. RAMAEKERS

ANNEXE I

Homes pour enfants de bateliers
(secteur néerlandais)

Dénomination de l'école	Enseignement	
	Fondamental	Secondaire
I. Etablissements de l'Etat		
Homes de l'Etat hébergeant des enfants dont les parents n'ont pas de résidence :		
1. Karel Oomsstraat 22, 2000 Antwerpen	88	63
2. Avenue Schaller 54, 1160 Bruxelles ...	31	4
3. Vurstjien 23, 9050 Evergem	128	17
4. Heikampstraat 37, 3530 Maasmechelen	72	16
Enfants hébergés dans d'autres internats de l'Etat (10)	41	6
	<u>360</u>	<u>106</u>
II. Etablissements subventionnés		
A. Enseignement officiel :		
Ecole provinciale de batellerie Jean Dubrucq, rue Claessens 12, 1020 Bruxelles	61	26
Enfants hébergés dans des internats non agréés :		
1 internat provincial	3	—
3 internats communaux	7	1
	<u>71</u>	<u>27</u>
B. Enseignement libre :		
1. Sint-Nikolaasheem, Frazijnlaan 75, 2050 Antwerpen	—	24
2. Erkend Tehuis voor Schipperskinderen, Komvest 36, 8000 Brugge .	42	14
3. Erkend Tehuis voor Schipperskinderen, Notelaarslaan 14, 2710 Hoboken	67	23
4. Erkend Internaat, Instituut Schippers, Coopallaan 128, 9200 Wetteren	16	2
5. Vrij erkend Tehuis voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben, Kastelei 77, 2110 Wijnegem	48	1
6. Erkend Tehuis voor Schipperskinderen, Westvaardijk 11, 2660 Klein-Willebroek	11	2
Enfants hébergés dans des internats non agréés :		
26 internats	67	20
	<u>251</u>	<u>86</u>

BIJLAGE I

Tehuizen voor schipperskinderen
(Nederlandse sector)

Naam van de school	Onderwijs	
	Basis	Secundair
I. Inrichtingen van de Staat		
Rijkstehuizen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben :		
1. Karel Oomsstraat 22, 2000 Antwerpen	88	63
2. Schallerlaan 54, 1160 Brussel	31	4
3. Vurstjien 23, 9050 Evergem	128	17
4. Heikampstraat 37, 3530 Maasmechelen	72	16
Opgenomen in gewone Rijksinternaten (10)	41	6
	<u>360</u>	<u>106</u>
II. Gesubsidieerde inrichtingen		
A. Officieel onderwijs :		
Provinciale School voor Schipperskinderen Jan Dubrucq, Claessensstraat 12, 1020 Brussel	61	26
Opgenomen in niet-erkende tehuizen :		
1 provinciaal internaat	3	—
3 gemeentelijke internaten	7	1
	<u>71</u>	<u>27</u>
B. Vrij onderwijs :		
1. Sint-Nikolaasheem, Frazijnlaan 75, 2050 Antwerpen	—	24
2. Erkend Tehuis voor Schipperskinderen, Komvest 36, 8000 Brugge .	42	14
3. Erkend Tehuis voor Schipperskinderen, Notelaarslaan 14, 2710 Hoboken	67	23
4. Erkend Internaat, Instituut Schippers, Coopallaan 128, 9200 Wetteren	16	2
5. Vrij erkend Tehuis voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben, Kastelei 77, 2110 Wijnegem	48	1
6. Erkend Tehuis voor Schipperskinderen, Westvaardijk 11, 2660 Klein-Willebroek	11	2
Opgenomen in niet-erkende tehuizen :		
26 internaten	67	20
	<u>251</u>	<u>86</u>

ANNEXE II

Homes pour enfants de bateliers
(secteur français)

BIJLAGE II

Tehuizen voor schipperskinderen
(Franse sector)

	Nombre d'élèves Aantal leerlingen	Capacité Opnamecapaciteit	
<i>I. Etablissements de l'Etat</i>			<i>I. Inrichtingen van de Staat</i>
Auderghem (Bruxelles), avenue Schaller 54	58 (dont 20 étrangers non subventionnés) (van wie 20 niet gesubsidieerde buitenlanders)	90	Oudergem (Brussel), Schallerlaan 54.
Tihange, La Neuville 1	121 (dont 30 étrangers domiciliés en Belgique et subventionnés) (van wie 30 in België wonende en niet gesubsidieerde buitenlanders)	175	Tihange, La Neuville 1.
<i>II. Etablissements subventionnés</i>			<i>II. Gesubsidieerde inrichtingen</i>
<i>A. Enseignement officiel :</i>			<i>A. Officieel onderwijs :</i>
(Gouvernement provincial du Brabant) :			(Provincieraad van Brabant) :
Bruxelles, rue Claessens 12, « Home J. Dubrucq »	61		Brussel, Claessensstraat 12, « Home J. Dubrucq ».
<i>B. Enseignement libre :</i>			<i>B. Vrij onderwijs :</i>
Namur, rue Saintrain, « Le Goéland »	18 (dont 10 trop âgés pour bénéficier de l'intervention) (van wie tien te oud zijn om de bijdrage te genieten)	sera supprimé zal worden afgeschaft	Namur, rue Saintrain, « Le Goéland ».
Mont-sur-Marchienne, rue du Beau Site 28	51	100	Mont-sur-Marchienne, rue du Beau Site 28.
<i>Dans d'autres internats :</i>			<i>In andere internaten :</i>
Officiel	56	établissements divers allerlei inrichtingen	Officiële.
Subventionné	21		Gesubsidieerde.